

Всеобща декларация за задълженията на човека

Предложена от Съвета за взаимодействие през 1997 г.

Преамбюл

Като взе предвид, че признаването на достойнството, присъщо на всички членове на човешкия род, на техните равни и неотменими права представлява основата на свободата, справедливостта и мира по света и включва отговорности и задължения,

като взе предвид, че изключителното отстояване на правата може да доведе до конфликт, разделение и безкраен спор, а пренебрегването на човешките задължения може да доведе до беззаконие и хаос,

като взе предвид, че върховенството на закона и защитата на правата на човека зависят от готовността на мъжете и жените да действат законосъобразно,

като взе предвид, че глобалните проблеми изискват глобални решения, които могат да бъдат постигнати само посредством идеи, ценности и норми, зачитани от всички култури и общества,

като взе предвид, че всички хора, доколкото позволява тяхната осведоменост и способности, имат задължението да допринасят за изграждането на по-добър социален ред както на местно ниво, така и в глобален аспект, цел, която не може да бъде постигната само със закони, предписания и конвенции,

като взе предвид, че човешкият стремеж към прогрес и усъвършенстване може да бъде реализиран единствено със съгласувани ценности и стандарти, приложими за всички хора и институции във всеки един момент.

Следователно Общото събрание

провъзгласява тази Всеобща декларация за задълженията на човека за общ стандарт за всички народи и нации, така че всеки човек и всеки орган на обществото, имайки постоянно предвид настоящата Декларация, да допринесе за развитието на общностите и за просветеността на всички техни членове. Ние, народите на света, подновяваме и затвърждаваме вече обявените ангажменти във Всеобщата декларация за правата на човека, а именно пълното приемане на достойнството на всички хора; тяхната неотменима свобода и равенство и тяхната солидарност един към друг. Осведомеността и приемането на тези задължения трябва да се повишават и поощряват по целия свят.

Фундаментални принципи за хуманност

Член 1

Всеки човек, независимо от своя пол, етнически произход, социален статус, политически възгледи, език, възраст, националност или религия, има задължението да се отнася към всички хора по хуманен начин.

Член 2

Никой не трябва да насърчава каквато и да било форма на нехуманно поведение, като всички хора имат задължението да се борят за достойнството и самоуважението на другите.

Член 3

Никое лице, група или организация, държава, армия или полиция не стои над представите за добро и зло; всички са подчинени на етичните стандарти. Всеки има задължение да насърчава доброто и да избягва злото във всеки един аспект.

Член 4

Всички хора, дарени с разум и съвест, трябва да поемат задължение към всяко едно лице и всички хора, към семейства и общности, към раси, нации и религии в дух на солидарност: не причинявай на другите това, което не искаш да ти бъде причинено на теб.

Ненасилие и зачитане на живота

Член 5

Всеки човек има задължението да зачита живота. Никой няма право да наранява, измъчва или убива друго човешко същество. Това не изключва правото на оправдана самозащита на отделни лица или общности.

Член 6

Споровете между държави, групи или лица трябва да се разрешават без насилие. Никое правителство не трябва да толерира или да участва в актове на геноцид или тероризъм, нито да тормози жени, деца или други цивилни граждани като инструменти на войната. Всеки гражданин или публичен служител има задължението да действа по мирен и ненасилствен начин.

Член 7

Всеки човек е безкрайно ценен и трябва безусловно да бъде защитаван. Животните и природната среда също изискват защита. Всички хора имат задължението да пазят въздуха, водата и почвата на земята в името на настоящите обитатели и бъдещите поколения.

Справедливост и солидарност

Член 8

Всеки човек има задължението да демонстрира поведение на почтеност, честност и справедливост. Никое лице или група не трябва да ограбват или самоволно да лишават друго лице или група от тяхната собственост.

Член 9

Всички хора, притежаващи необходимите инструменти, имат задължението да полагат сериозни усилия за преодоляването на бедността, недохранването, неграмотността и неравенството. Те трябва да насърчават устойчивото развитие по целия свят с цел гарантиране на достойнство, свобода, сигурност и справедливост за всички хора.

Член 10

Всички хора имат задължението да развиват своите таланти със старателни усилия; те трябва да имат равен достъп до образование и смислена работа. Всеки трябва да оказва помощ на нуждаещите се, на тези в неблагоприятно положение, на хората с увреждания и на жертвите на дискриминация.

Член 11

Цялата собственост и богатство трябва да се използват отговорно, по справедлив начин и за развитието на човешката раса. Икономическата и политическата власт не трябва да се разглеждат като инструмент

за налагане на господство, а в услуга на икономическата справедливост и социалния ред.

Правдивост и толерантност

Член 12

Всеки човек има задължението да говори и действа правдиво. Никой, независимо от неговото високо обществено положение и правомощия, не трябва да говори лъжи. Правото на неприкосновеност и поверителност на личните и професионалните данни трябва да се зачита. Никой не е длъжен винаги да казва цялата истина на другите.

Член 13

Никой политици, държавни служители, бизнес ръководители, научни работници, писатели или хора на изкуството не са освободени от общите етични стандарти, нито лекарите, адвокатите и другите професионалисти, които имат специални задължения към клиентите. Професионалните и другите етични кодекси трябва да отразяват приоритета на общите стандарти, като тези за правдивост и справедливост.

Член 14

Свободата на медиите да информират обществото и да критикуват публичните институции и държавните действия, което е от основно значение за едно справедливо общество, трябва да се използва отговорно и внимателно. Свободата на медиите налага специално задължение за точно и правдиво отразяване на събитията. Сензационното отразяване, което унижава човека или неговото достойнство, винаги трябва да се избягва.

Член 15

Религиозната свобода трябва да бъде гарантирана, като същевременно представителите на религиите имат специално задължение да избягват изразяване на предубеденост и актове на дискриминация към тези с различни убеждения. Те не трябва да насърчават или легитимират омраза, фанатизъм и религиозни войни, а трябва да подкрепят толерантността и взаимното уважение между всички хора.

Взаимно уважение и партньорство

Член 16

Всички мъже и жени имат задължението да показват уважение един към друг и разбирателство в своите отношения. Никой не трябва да подлага друго лице на сексуална експлоатация или зависимост. Напротив, сексуалните партньори трябва да поемат задължението за грижа за благосъстоянието на другия.

Член 17

Във всички свои културни и религиозни разновидности, бракът изисква любов, лоялност и опрощение и трябва да има за цел гарантиране на сигурността и взаимната подкрепа.

Член 18

Разумното семейно планиране е задължение на всяка двойка. Отношенията между родители и деца

трябва да отразяват взаимна любов, уважение, признателност и загриженост. Никой родител или друг възрастен не трябва да експлоатира, оскърбява или малтретира деца.

Заклучение

Член 19

Нищо в тази Декларация не може да бъде тълкувано като предоставящо право на дадена държава, група или лице да се занимава с каквато и да е дейност или да извършва действия, целящи унищожаване на задълженията, правата и свободите, провъзгласени в тази Декларация и във Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.